

Newsletter ŠDTP

Marec 2021

Obsah

- » **Úvodné slovo od MUDr. Dagmar Šefčíkovej**
- » **Aktuality z WHO**
  - » **Zaradenie dvoch verzií vakcín od Oxford-Astra Zeneca do Zoznamu núdzových použití**
  - » **Posilňovanie WHO v oblasti pripravenosti a odpovede na udalosti ohrozenia zdravia**
  - » **Odporúčanie pre členstvo Slovenska v Medzinárodnej agentúre pre výskum a preventiu rakoviny (IARC)**

Úvodník

Vážení členovia tímu ŠDTP, vážené kolegyne, vážení kolegovia,

v ľažkom roku 2020 OPS FBLR pracovala v súčinnosti s lekármi a pracovníkmi iných odborných spoločností na zabezpečenie komplexnej starostlivosti o pacientov v možnostiach pravidel rizika „nákazy Covid-19“.

V záujme udržania aspoň čiastkových možností aplikácie rehabilitačnej starostlivosti o pacientov s potrebou liečby po úrazoch, operáciách resp. v akútном bolestivom štadiu, sme sa podieľali na koordinácii prevádzky rehabilitačných pracovísk v zmysle usmernenia dodržiavania opatrení zabezpečujúcich ochranu zdravia personálu a pacientov.

Dodržiavali sme všetky potrebné pravidlá, kooperovali sme s regionálnymi odbornými zástupcami našej odbornej spoločnosti, hygienikmi a epidemiológmi, aktualizovali sme informácie k pandemickým opatreniam.

V nemocniacích sa lôžkové oddelenia a kliniky FBLR reprofilizovali pre potreby

akútnych lôžok, kolegovia lekári, fyzioterapeuti, maséri sa stali členmi tímov zdravotníkov pracujúcich v triázi, resp. v prvej linii. Následkom bolo obmedzenie lôžkovej rehabilitačnej liečby, ambulantní lekári komunikovali s pacientmi po operáciách tzv. „dištančnou formou“, obmedzená bola kúpeľná liečba.

V týchto náročných podmienkach sme naďalej pripravovali podklady pre tvorbu štandardných diagnostických a terapeutických postupov.

Koncom roku 2019 bol schválený ŠDTP Rehabilitácia v intenzívnej medicíne, ktorý bol uvedený do praxe v januári 2020.

Počas roka 2020 prešiel náročným pripomienkováním a úspešným schválením materiál Štandardné diagnostické a terapeutické postupy v rehabilitácii detskej mozgovej obrmy.

V pripomienkovom konaní sa aktuálne nachádza aj pripravovaný materiál pre ŠDTP Rehabilitácia po ischemickej cievnej mozgovej príhode.

Taktiež finalizujeme materiál pre ŠDTP Komplexná rehabilitačná liečba po ruptúre LCA na Slovensku.

V predbežnej príprave je aj materiál zahŕňajúci možnosti rehabilitačnej intervencie pri ochorení COVID-19.

V roku 2021 plánujeme pokračovať v príprave operačných postupov, klinických protokolov resp. štandardov pre diagnostiku, terapiu a prevenciu v rehabilitácii skupiny ochorení z kategórie internej medicíny, degeneratívnych chorôb kĺbov.

Dovoľte mi popriat nám všetkým ešte raz veľa elánu, trpezlivosti a najmä zdravia do ďalších dní.

V komplikovaných podmienkach boja s epidémiou COVID-19 je práca odborných lekárov FBLR náročná a limitovaná početnými obmedzeniami, ale veľmi potrebná pre zachovanie adekvátnej kvality zdravia a života našich pacientov.

MUDr. Dagmar Šefčíková
OPS FBLR

Aktuality z WHO

Informuje Ing. Elena Jablonická zo Stálej misie SR pri OSN v Ženeve

Zaradenie dvoch verzií vakcín od Oxford-Astra Zeneca do Zoznamu núdzových použití

WHO zapísalo 15.2.2021 do zoznamu schválených produktov tzv. Emergency use listing (Zoznamu núdzových použití) dve verzie vakcín the Oxford-Astra Zeneca, čím dané vakcíny, ktoré budú vyrábané v Kórejskej republike a Indii, dostali zelenú pre ich globálne použitie a ich distribúciu prostredníctvom mechanizmu COVAX. Takéto zarade-

nie do zoznamu WHO dostali už tri vakcíny. WHO uviedlo, že produkciu treba ďalej rozširovať a vyzvalo výrobcov, aby popri schvaľovaniach liekovými agentúrami paralelne postupovali produkty aj na posúdenie WHO.

WHO pripomína výzvu, aby sa v prvých 100 dní roka začalo očkovanie zdravotníckych pracovníkov vo všetkých krajinách.

AstraZeneca – dočasné odporúčanie WHO SAGE na použitie AZD1222:

- » Ukázalo sa, že AZD1222 má účinnosť 63,1% proti symptomatickej infekcii SARS-CoV-2 (dávkovací interval 3 - 23 týždňov).
- » Očkovanie sa odporúča osobám od 18 rokov vyššie.
- » Odporúčané rozvody dávok sú v intervale 8 - 12 týždňov medzi dávkami (podávané do svalu).

- » Nie sú k dispozícii žiadne údaje týkajúce sa vplyvu na prenos alebo šírenie vírusu.
- » Rovnaký výrobok by sa mal použiť na obe dávky – zatiaľ nie sú k dispozícii žiadne dáta na zameniteľnosť s inými vakcínami proti COVID-19.
- » WHO odporúča krajinám na stanovenie priorit pre cieľové skupiny používať WHO Prioritizačný plán (Prioritization Roadmap) a WHO Hodnotový rámec (WHO Values Framework).
- » Varianty COVID-19 & vakcíny & SAGE odporúčania
- » Stav vakcín COVID-19 v procese hodnotenia (priebežne aktualizovaný): <https://extranet.who.int/pqweb/key-resources/documents/status-covid-19-vaccines-within-who-eul-pq-evaluation-process>

Zdroj: WHO https://apps.who.int/gb/secure/COVID-19/pdf_files/2021/18_02/SAGE.pdf

Posilňovanie WHO v oblasti pripravenosti a odpovede na udalosti ohrozenia zdravia

Začali globálne konzultácie pod vedením zástupcu EUDEL Canice Nolana k hlavnej rezolúcii o posilňovaní WHO Svetového zdravotníckeho zhromaždenia.

Zástupca EÚ vystupuje ako honnest broker, a pri rokovaniach vystupuje nestranne. Oficiálne nezastupuje EÚ skupinu, ale paralelne prebieha proces konzultácií v rámci EÚ.

Členské štáty (ČŠ) vidia ako prínosné na rokovania pozývať sekretariát a hodnotiacé panely, USA si ponechalo výhradu po-premýšľať nad danou otázkou a pravdepodobne odporúči určité obmedzenie formátu účasti zástupcov mimo členských štátov, čo následne neformálne podporili aj ďalšie štáty. Do procesu tiež boli zapojení na osobitnom rokování neštátni aktéri v oficiálnom vzťahu s WHO (NSA).

Cieľom autorského tímu bolo, aby navrhovaný dokument obsiahol všetky hlavné existujúce iniciatívne dokumenty štátov v oblasti reformy organizácie, a tak zahrnul niekoľko hlavných témy, vrátane: implementácia a možná revízia v oblasti IHR; finančovanie WHO; efektívnejší dohľad; spolupráca s ďalšími agentúrami OSN; prístup WHO k oblastiam outbreakov a reporting; zdieľanie vzoriek a informácií.

Oporúčanie pre členstvo Slovenska v Medzinárodnej agentúre pre výskum a prevenciu rakoviny (IARC)

Onkologické ochorenia (OO) sa stali prvou príčinou predčasných úmrtí na svete. Globálne 19,3 milión nových prípadov ročne a 10 milión úmrtí ročne s rastúcim trendom predpokladaného zvýšenia o 60% v najbližších 20 rokoch. IARC preto vyzýva na akciu

v snahe zabrániť týmto stratám na životoch. Aktivity IARC sú zamerané na štyri prioritné smery (1) dáta pre akciu (2) pochopenie príčin OO (3) mobilizáciu poznatkov (4) od pochopenia k prevencii. OO sú v súčasnosti globálnou pandémiou a žiadna krajina nedo-

káže zvrátiť situáciu v boji s týmito ochoreniami sama, je to možné jedine spájaním síl a spoluprácou. Ide o veľmi nákladné ochorenia. Z hľadiska liečby, ale aj stratených rokov zdravého života. S dopodom na HDP, teda ide nielen o zdravotný, ale aj hospodársky

problém. Je preukázané na základe evidencie agentúry, že investíciami do prevencie a včasnej detektie sa štartuje cyklus prosperity a veľmi vysokej ekonomickej ako aj sociálnej návratnosti investícii. Investíciami do opatrení kontroly a prevencie OO na 1 USD investícii, sa 2 USD vrátia v oblasti zdravotníctva a 9 USD v sociálnej návratnosti.

Zhrnutie výhod členstva v IARC pre krajinu: IARC je jedinou organizáciou systému OSN v oblasti výskumu a prevencie onkologických ochorení (OO). Riešenia boja s OO sú efektívne iba na báze spolupráce krajín, zdieľania skúseností, expertízy, najlepšej praxe.

IARC na báze dát, ktoré spravuje, pomáha štátom posudzovať a zlepšovať národné programy v oblasti boja s onkologickými ochoreniami. Agentúra spolupracuje s najväčšími centrami liečby a prevencie na sve-

te a členské štáty získavajú prístup k tejto medzinárodnej sieti. Členovia IARC sa stávajú katalyzátormi medzinárodnej vedeckej spolupráce. IARC podporuje medzinárodnú spoluprácu a všetky projekty sú organizované s aktívnou participáciou členských krajín.

Z EÚ 12 krajín je členom: DE, FR, IT, AT, BE, DK, FI, IE, HU, NL, ESP, SE.

Ďalšie členské krajinu IARC zahŕňajú: UK, USA, AU, BR, CAN, IND, Irán, JP, Maroko, NO, Katar, Kórea, RU, CH.

Stála misia SR v Ženeve odporúča zvážiť posúdenie prípadných možností členstva SR v IARC.

Linky na ďalšie informácie:

- » Európsky kódex boja proti rakovine <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/sk/>

- » IARC spravuje globálne observatórium pre OO. <https://gco.iarc.fr/>
- » Evidence-based guidance <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Handbooks-Of-Cancer-Prevention>
- » Genetika <https://www.iarc.who.int/research-sections-gen/>
- » Screening <https://screening.iarc.fr/>
- » Cervical cancer guidelines <https://screening.iarc.fr/doc/SAcervical-cancer.pdf>
- » HPV vakcinácia výskumné a vzdelávacie aktivity <https://learning.iarc.fr/wcr/hpv-vaccination-webinar/>
- » IARC ako globálny referenčný bod pre biobanking <https://ibb.iarc.fr/standards/index.php>

**Všetky štandardné postupy
a mnoho ďalších informácií nájdete na našej webovej stránke**

www.standardnepostupy.sk

The screenshot shows the homepage of the website www.standardnepostupy.sk. The page title is "Tvorba klinických postupov". The top navigation bar includes links for "Úvod", "Štandardné postupy", "Preventívne postupy", "Zdravie a migrácia", "Newsletter", "Tlačové správy", and "Dotazníky a ankety". Below the title, there is a subtitle "Projekt Štandardné Diagnostické a Terapeutické Postupy (ŠDTP)". The main content area features several sections with icons and text:

- O projekte** (House icon)
- Odborné pracovné skupiny** (Glasses icon)
- Komisia MZ SR pre ŠDTP** (User icon)
- Projektový tím** (User icon)
- Zoznam schválených štandardných postupov** (Document icon)
- Iné súvisiace dokumenty** (Document icon)
- Podujatia** (Keyboard icon)
- Články, newsletter a publikácie** (Newspaper icon)

At the bottom of the page, a footer note reads: "Všetky práva vyhradené 2019 [Ochrana osobných údajov](#) | [Kontakt](#)".

Tvorba nových a inovovaných štandardných klinických postupov a ich zavedenie do medicínskej praxe

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.employment.gov.sk | www.esf.gov.sk

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO

ZDRAVOTNÍCTVA

SLOVENSKEJ REPUBLIKY